

1. OBRAZLOŽITEV SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA

Splošni del proračuna sestavljajo:

- bilanca prihodkov in odhodkov
- račun finančnih terjatev in naložb,
- račun financiranja.

V bilanci prihodkov in odhodkov so na strani prihodkov izkazani:

- davčni prihodki,
- nedavčni prihodki,
- kapitalski prihodki,
- transferni prihodki

na strani odhodkov pa so izkazani:

- tekoči odhodki,
- tekoči transferi,
- investicijski odhodki in
- investicijski transferi.

Račun finančnih terjatev in naložb izkazuje vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil od prodaje kapitalskih vlog in vsa porabljen sredstva danih posojil ter porabljen sredstva za nakup kapitalskih naložb.

Račun financiranja izkazuje odplačila dolgov in zadolževanje, ki je povezano s financiranjem presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter s financiranjem odplačil dolgov v računu financiranja. V tem računu se ravno tako izkazujejo načrtovane spremembe denarnih sredstev na računih proračuna v proračunskem letu.

Pri sestavi proračuna je potrebno upoštevati tudi stanje sredstev na računih iz preteklih let, ki se vključijo v proračun naslednjega leta. Gre za sredstva, ki so ostala neporabljena (iz vseh treh bilanc) na koncu tekočega leta in se uporabijo za financiranje izdatkov proračuna prihodnjega leta. Za znesek prenesenih sredstev iz preteklih let, ki je lahko pozitivno, nič ali negativno, se spremeni višina izdatkov proračuna. Uravnoveženost proračuna se preveri tako, da se primerja stanje sredstev na računih iz preteklih let in povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih proračuna tekočega leta.

Na podlagi sedmega odstavka 2.čl.ZJF mora biti proračun uravnovežen med prejemki in izdatki. To pomeni, da morajo biti v vseh treh bilancah proračuna celotni prejemki proračuna usklajeni s celotnimi izdatki proračuna. Tako je dovoljen primanjkljaj v bilanci prihodkov in odhodkov, ki pa se mora pokriti s prihodki iz računa finančnih terjatev in naložb oz. računa financiranja ter z upoštevanjem stanja sredstev ob koncu preteklega leta.

Ta sredstva imajo dejansko značaj prenesene razlike med prejemki in izdatki proračuna preteklega leta oz. preteklih let, kar pomeni, da so to sredstva, ki v preteklem letu niso bila porabljena, zato se lahko porabijo v proračunu prihodnjega leta.

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

1.1. PRIHODKI

V predlogu proračuna za leto 2020 so prihodki ocenjeni na podlagi Zakona o financiranju občin, ki opredeljuje vire financiranja in glede na ocenjeno realizacijo prihodkov za leto 2019. V predlogu je upoštevana trenutno določena višina povprečnine v znesku 589,11 EUR in s tem višina primerne porabe.

Skupna višina prihodkov v predlogu proračuna za leto 2020 v bilanci prihodkov in odhodkov znaša 16.390.725 EUR. V skladu z ekonomsko klasifikacijo so prihodki razdeljeni v naslednje kategorije:

- davčni prihodki,
- nedavčni prihodki,
- kapitalski prihodki,
- transferni prihodki.

1.1.1. DAVČNI PRIHODKI – 10.477.664 EUR

Višina davčnih prihodkov v predlogu proračuna za leto 2020 je višja kot je bila v letu 2019. V skupnih prihodkih predstavlja ta kategorija prihodkov 63,92-ni delež. Največji delež predstavlja dohodnina, ki je določena na osnovi povprečnine. Med davke na premoženje se uvrščajo davki na nepremičnine, davek od premoženja na promet plovnih objektov, davki na dediščine in darila in davki na promet nepremičnin in finančno premoženje. Med davki na premoženje je v okviru davka na nepremičnine uvrščeno nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, davki na dediščine in darila in davki na promet nepremičnega in finančnega premoženja. Tretja skupina prihodkov, ki spadajo v kategorijo davčnih prihodkov so domači davki na blago in storitve v okviru skupine kontov 704. Skupna vrednost teh prihodkov je ocenjena na 289.000 EUR. Obsegajo davek na dobiček od iger na srečo, pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest, komunalne takse in okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, ki je namenski prihodek in se mora porabit za investicije s področja odvajanja odpadnih voda.

1.1.2. NEDAVČNI PRIHODKI – 2.098.687 EUR

V strukturi prihodkov predstavlja ta kategorija 12,80% vseh prihodkov, ki so razdeljeni v pet skupin. V prvo skupino – udeležba na dobičku in dohodki od premoženja, so uvrščeni prihodki od udeležbe na dobičku in dividende, prihodki od prejetih obresti (obresti od depozitov in sredstev na vpogled), prihodki od najemnin za poslovne prostore in stanovanja ter drugih najemnin in zakupnin, kakor tudi prihodki iz naslova podeljenih koncesij in kot že prej omenjena najemnina za gospodarsko infrastrukturo. V to kategorijo prihodkov so vključeni še prihodki od upravnih taks, prihodki od denarnih kazni zaradi kršitve predpisov občine (na osnovi dela Medobčinske inšpekcije in redarstva) in nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora. V predlogu so planirani tudi drugi prihodki, kamor je vključena prodaja lesa na rastilu in prihodki od prodaje knjig. Kategorija drugih nedavčnih prihodkov je predvidena v skupni višini 851.037 EUR. Po klasifikaciji so tu uvrščena doplačila za stroške oskrbe v socialno varstvenih zavodih, prihodki od komunalnih prispevkov, prispevki krajanov za investicije, prihodki poslovnega sektorja za urejanje neprometne signalizacije, prispevki za družinskega pomočnika, prihodki italijanske občine Lampedusa za sofinanciranje projekta Snapshots from the borders in projekta Clarinet (projekt ozaveščanja prebivalcev o ekonomskih migrantih in njihovem vključevanju v družbo), prihodek s strani ZD Črnomelj pri sofinanciranju projekta Center za krepitev zdravja in drugi nedavčni prihodki. V okvir teh prihodkov se uvrščajo tudi lastna sredstva krajevnih skupnosti, ki so predvidena v višini 45.542 EUR in vračilo sredstev s strani RIC-a Bela krajina in Gasilske zveze Črnomelj. Občina je namreč v letu 2019 zagotavljala sredstva za »zalaganje« sredstev za projekta kulTura in Hitro – ob prejemu sredstev sofinanciranja s strani države v letu 2020 bosta RIC Bela krajina in GZ Črnomelj sredstva vrnili.

1.1.3. KAPITALSKI PRIHODKI – 738.400 EUR

V strukturi vseh prihodkov, ta kategorija predstavlja 4,51 %. Planirani so prihodki od prodaje stavb, stavbnih in kmetijskih zemljišč ter prodaje premoženjskih pravic in drugih neopredmetenih dolgoročnih sredstev. Podrobnejši letni načrt ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem občine in letni program prodaje občinskega finančnega premoženja sta v prilogi.

1.1.4. TRANSFERNI PRIHODKI – 3.075.974 EUR

Skupno predstavljajo ti prihodki 18,77% vseh prihodkov. V skladu z ekonomsko klasifikacijo so v to kategorijo prihodkov uvrščeni prihodki, prejeti s strani države za tekočo porabo in investicije pa tudi

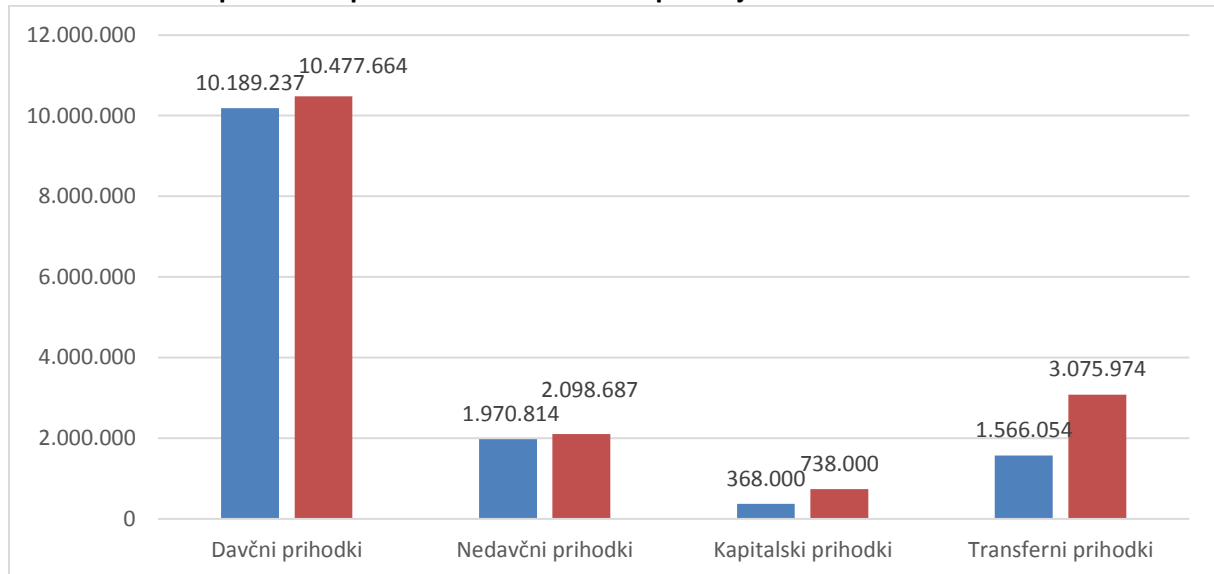
prihodki iz proračunov drugih občin za sofinanciranje skupnih nalog. Ravno tako pa vključuje tudi prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU. V letu 2020 občini ne pripada finančna izravnava, ker naj bi s prihodki od dohodnine zagotavljali financiranje svoje primerne porabe.

V sklopu skupine prihodkov 740001 so planirana prejeta sredstva za sofinanciranje investicij in sicer s strani Fundacije za šport za sofinanciranje ureditve vadbenega parka na prostem, s strani Ministrstva za kulturo za obnovo gradu Črnomelj, s strani Ministrstva za zdravje za sofinanciranje Centra za krepitev zdravja, s strani MGRT za sofinanciranje ureditve ekonomsko poslovne infrastrukture v TRIS Kanižarica – 2.del in sofinanciranje romske infrastrukture, s strani Ministrstva za infrastrukturo za sofinanciranje ureditve pločnikov in kolesarskih stez v Črnomlju in s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za sofinanciranje dograditve OŠ Dragatuš in nadomestne gradnje OŠ Loka. Predvideni so tudi prihodki za sofinanciranje investicij po 23.členu ZFO-1 v višini 768.283 EUR kot nepovratna sredstva (povratna sredstva so izkazana v tabeli C). Med to kategorijo prihodkov je izkazana tudi prejeta požarna taksa, ki pa je namenski prihodek občine in je v enaki višini izkazana kot izdatek na področju 07-Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih (prenakazilo Gasilski zvezi Črnomelj). V planu so skladno z ekonomsko klasifikacijo izkazana še druge prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo, kamor so vključeni prihodki s strani Ministrstva za javno upravo za sofinanciranje skupnega organa Medobčinska inšpekcija in redarstvo, sofinanciranje subvencij tržnih najemnin in druga prejeta sredstva. Ravno tako so uvrščeni predvideni prihodki s strani države za kritje stroškov čiščenja in odvoza odpadkov za migranti in s strani Ministrstva za infrastrukturo za sofinanciranje vzdrževanja poti zaradi varovanja meje. Kategorija transfernih prihodkov vključuje tudi predvidena sredstva s strani Eko sklada j.s. za sofinanciranje prenove kotlovnice v OŠ Stari trg (ki se izvaja v letu 2019) in prenove kotlovnice v PŠ Griblje. V isto kategorijo prihodkov se uvrščajo tudi prejeta sredstva s strani občinskih proračunov in sicer so v predlogu proračuna predvidena sredstva s strani občin Metlika in Semič za sofinanciranje skupnega organa (sofinanciranje izdatkov in administrativno tehničnih nalog), s strani občine Semič za sofinanciranje projekta Center za krepitev zdravja in s strani Grada Jastrebarsko za sofinanciranje projekta Interreg kulTura. S strani državnega proračuna iz sredstev proračuna EU ocenjujemo v letu 2019 pridobiti sredstva sofinanciranj v skupni višini 613.474 EUR in sicer iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za projekt Igrišče znanje in druženja Dobljče (ki je bil izveden v letu 2019), projekt Vzpostavitev in interpretacija učne poti Nerajski lugi, projekt Predstavitev in varstvo človeške ribice v Beli krajini in projekt Skupaj za varni jutri. S strani proračuna EU za kohezijsko politiko pa so planirana sredstva za sofinanciranje projekta Ureditve ekonomsko poslovne infrastrukture v TRIS Kanižarica – 2.del, projekta Ureditve pločnikov in kolesarskih stez v Črnomlju in projekta Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Kolpe. Za oba projekta so v skladu z navodili o izkazovanju prikazana prejeta sredstva slovenske udeležbe in prejeta sredstva iz proračuna EU. Natančnejša opredelitev posameznega projekta, finančna konstrukcija in podrobna obrazložitev je razvidna iz načrta razvojnih programov in obrazložitvev.

Tabela 1: **Struktura prihodkov proračuna za leto 2020 v primerjavi z letom 2019**

KATEGORIJA PRIHODKOV	OCENJ.REAL.2019	PREDLOG 2020	Strukt.v %
Davčni prihodki	10.189.237	10.477.664	63,92
Nedavčni prihodki	1.970.814	2.098.687	12,80
Kapitalski prihodki	368.000	738.400	4,51
Transferni prihodki	1.566.054	3.075.974	18,77
SKUPAJ	14.094.105	16.390.725	100,00

Graf 1: Struktura prihodkov proračuna za leto 2020 v primerjavi z letom 2019

1.2. ODHODKI

Bilanca prihodkov in odhodkov proračuna v splošnem delu izkazuje odhodke po naslednjih kategorijah:

- tekoči odhodki,
- tekoči transferi,
- investicijski odhodki in
- investicijski transferi.

Predlagana skupna višina odhodkov v bilanci prihodkov in odhodkov za leto 2020 znaša 21.543.378 EUR in je ocenjena glede na predvideno realizacijo leta 2019 in planirane izdatke v letu 2020.

1.2.1. TEKOČI ODHODKI – 4.502.359 EUR

V strukturi vseh odhodkov proračuna ta kategorija predstavlja 20,90%, vključuje pa sredstva za plače in druge izdatke zaposlenim, prispevke delodajalca za socialno varnost, izdatke za blago in storitve, plačila obresti in sredstva rezerv.

Višina sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim je planirana v skladu z veljavno zakonodajo in kadrovskim načrtom, ki je v prilogi. V tej skupini odhodkov so predvidena še sredstva za regres za letni dopust, povračila in nadomestila (regres za prehrano, prevoz na delo) in druge izdatke zaposlenim (jubilejne nagrade). Višina sredstev za prispevke delodajalca za socialno varnost je planirana na osnovi enakih prispevnih stopenj, glede na višino bruto plač. Ravno tako so tu zajeta tudi sredstva za plačilo premij za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbence. Največji delež v kategoriji tekočih odhodkov predstavljajo izdatki za blago in storitve v predlagani skupni višini 3.283.872 EUR, kamor so vključeni odhodki za pisarniški material, stroške komunalnih storitev, stroške porabljene energije, prevozne stroške, izdatke za službena potovanja, tekoče vzdrževanje, najemnine in druge operativne odhodke. Ti odhodki predstavljajo največji delež v strukturi tekočih odhodkov in sicer so to predvsem izdatki za tekoča vzdrževanja s področja komunalne dejavnosti, prostorskega planiranja in prometa.

Plačila domačih obresti predstavljajo obresti od najetih dolgoročnih kreditov in so v predlogu proračuna za leto 2020 planirani v višini 20.630 EUR.

Sredstva rezerv se delijo na splošno proračunsko rezervacijo in proračunsko rezervo in so predlagana v skupni višini 27.000 EUR.

1.2.2. TEKOČI TRANSFERI – 6.607.930 EUR

Kategorija tekočih transferov predstavlja 30,67% skupnih odhodkov. V to skupino sodijo vsa nepovratna plačila, za katera plačnik od prejemnika sredstev v povračilo ne pridobi nikakršnega materiala ali drugega blaga. Po ekonomski klasifikaciji se v to skupino uvrščajo subvencije, transferi posameznikom in gospodinjstvom, transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam in drugi tekoči domači transferi.

Sredstva subvencij privatnim podjetjem in zasebnikom so predvidena v višini 255.627 EUR, predvsem s področja kmetijstva in gospodarstva.

Transferi posameznikom in gospodinjstvom, ki so planirani v višini 3.084.700 EUR, predstavljajo sredstva za doplačila oskrbnih stroškov, doplačila do ekonomske cene vrtcev in sofinanciranje prevoza šolskih otrok.

Višina sredstev za transfere neprofitnim organizacijam in ustanovam je predlagana v višini 894.717 EUR, vključena pa so sredstva za delovanje društev in organizacij s področja požarnega varstva, kmetijstva, turizma, kulture, športa, socialnega varstva in za financiranje političnih strank.

Drugi tekoči domači transferi so predlagani v višini 2.372.886 EUR, vključujejo pa tekoče transfere v sklade socialnega zavarovanja in tekoče transfere v javne zavode.

1.2.3. INVESTICIJSKI ODHODKI – 9.839.111 EUR

Predvidena višina investicijskih odhodkov v predlogu proračuna za leto 2020 predstavlja 45,67% vseh odhodkov proračuna. Predlagana sredstva so namenjena nakupu stavb, opreme, novogradnjam, rekonstrukcijam in obnovam, investicijskemu vzdrževanju, nakupu zemljišč, stroškom projektne dokumentacije, nadzora in investicijskega inženiringa. Ti odhodki pomenijo naložbe v povečanje in ohranjanje realnega premoženja občine.

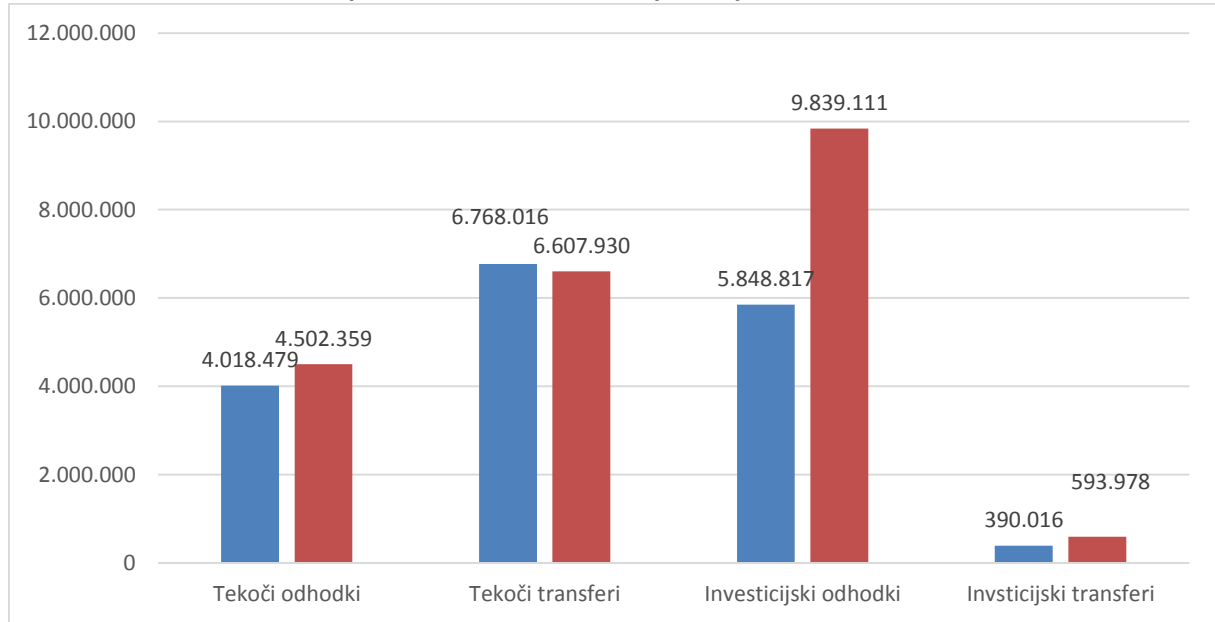
1.2.4. INVESTICIJSKI TRANSFERI – 593.978 EUR

Investicijski transferi so odhodki, ki so namenjeni plačilu investicijskih odhodkov prejemnikov sredstev za nakup ali gradnjo opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev, kakor tudi za njihovo vzdrževanje in obnovo. Ločeni so v dve skupini in sicer investicijske transfere pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki in tistim, ki so proračunski uporabniki (posredni in neposredni uporabniki proračuna). Višina predlaganih sredstev te kategorije kar predstavlja 2,76% vseh odhodkov.

Tabela 2: **Struktura odhodkov proračuna za leto 2020 v primerjavi z letom 2019**

KATEGORIJA ODHODKOV	OCENJ.REAL.2019	PREDLOG 2020	Strukt.v %
Tekoči odhodki	4.018.479	4.502.359	20,90
Tekoči transferi	6.768.016	6.607.930	30,67
Investicijski odhodki	5.848.817	9.839.111	45,67
Investicijski transferi	390.016	593.978	2,73
SKUPAJ	17.025.328	21.543.378	100,00

Graf 2: Struktura odhodkov proračuna za leto 2020 v primerjavi z letom 2019

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

V skladu kontnim načrtom in usmeritvami se v tem računu izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil od prodaje kapitalskih vlog in vsa porabljena sredstva danih posojil ter porabljena sredstva za nakup kapitalskih naložb.

Predlog proračuna za leto 2020 v bilanci B ne predvideva izdatkov.

C. RAČUN FINANCIRANJA

V predlogu proračuna za leto 2020 je predvideno dolgoročno zadolževanje pri poslovnih bankah v višini 5.200.000 EUR. Skladno z 2.odstavkom 10.b člena ZFO-1 se lahko občina v tekočem letu zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnica in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednim proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 8% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna EU. Izkazano je tudi dolgoročno zadolževanje pri državnem proračunu v višini 384.141 EUR, kot povratna sredstva za sofinanciranje investicij po 23.členu ZFO-1, ki pa se ne všteva v dovoljeno kvoto zadolževanja. V okviru skupine kontov 55 so planirana sredstva za odplačilo anuitet od najetih dolgoročnih kreditov v višini 628.388 EUR in sicer poslovnim bankam in javnim skladom v višini 489.276 EUR in odplačilo anuitet od dolgoročnih kreditov pri državnem proračunu v višini 139.112 EUR.

Tabela 3: Odplačilo kreditov v letu 2020

Kreditodajalec	Namen zadolžitve	Leto zadol.	Višina glavn.2020
BKS Banka d.d.	Invest.v proračunu	2018	75.000
BKS Banka d.d.	Upravlj.z občinskim dolgom	2017	303.915
Intasa Sanpaolo banka d.d.	Invest.v proračunu	2019	100.000
Eko sklad j.s.	Centr.čist.napr.Črnomelj	1994-96	10.361

RS MGRT	Rek.ulice Mirana Jarca	2018	4.848
RS MGRT	Invest.vzdrž.LC v občini	2018	34.364
RS MGRT	Rekonstr.Kidričeve ulice	2017	57.815
RS MGRT	Izgr.sekundarnih vodovodov	2016	21.663
RS MGRT	Izg.kanalizacije Griblje	2016	20.422

- Krediti, najeti pri RS MGRT predstavljajo povratna sredstva za sofinanciranje investicij po 21.členu ZFO-1 in se ne štejejo v izračun dovoljenega obsega zadolževanja, ravno tako se za te kredite ne plačuje obresti.

Bilanca prihodkov in odhodkov proračuna (bilanca A) izkazuje proračunski primanjkljaj v višini 5.152.653 EUR, bilanca C pa izkazuje neto zadolževanje v višini 4.955.753 EUR in sredstva na računih konec leta v višini 196.900 EUR, ki predstavljajo del splošnega sklada za drugo.

Splošni del proračuna predstavlja izdatke po ekonomski klasifikaciji, kar pomeni, da so odhodki istih kategorij združeni z vseh področij. Natančno porabo sredstev opredeljuje posebni del proračuna.